

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นและการเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนดของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 เครื่องที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบวัด
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นการศึกษาประชากรข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มประชากรเป็นข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด จำนวน 1034 คน แบ่งเป็นผู้เข้าร่วมโครงการแล้วในปี 2542 จำนวน 292 คน และผู้มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการแต่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 742 คน จากกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 141 โรงเรียน

3.2 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบผสมผสาน (Mixed Sampling) โดยขั้นแรก กำหนดสัดส่วนจำนวน (Proportional Probability Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่จัดเก็บจำแนกตามกลุ่มดังนี้

1. เก็บตัวอย่างร้อยละ 60 ของกลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ คิดเป็นจำนวนตัวอย่าง 175 คน

2. เก็บตัวอย่างร้อยละ 40 ของกลุ่มข้าราชการครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการ คิดเป็นจำนวนตัวอย่าง 297 คน รวมเป็นจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 472 คน

ขั้นที่สอง : เก็บตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้จำนวนตามต้องการ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ติดต่อกับบุคคลหลายฝ่ายเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานครเพื่อขออนุญาตรายชื่อกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ติดต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบประวัติข้าราชการครู ที่เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด เพื่อขออนุญาตรายชื่อพร้อมที่อยู่เพื่อส่งแบบสอบถาม แล้วจัดส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งติดตามด้วยการโทรศัพท์เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. จัดส่งแบบสอบถามผู้ที่มีสิทธิ์ในการเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนดแต่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการด้วยตนเองและจัดส่งทางไปรษณีย์พร้อมติดต่อทางโทรศัพท์เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4. การเก็บข้อมูลดำเนินการระหว่าง วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2543 - 30 พฤษภาคม 2543 รวมระยะเวลา 4 เดือน โดยแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 700 ชุด โดยส่งแบบสอบถามให้ข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 300 ชุด ได้รับคืน 188 ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้คืนร้อยละ 62.6 และคัดเลือกใช้ 175 ชุด และออกแบบสอบถามให้ข้าราชการครูที่มีสิทธิ์แต่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 300 ชุด และรวบรวมกลับ ได้รับคืนและสามารถใช้ได้จำนวน 197 ชุด และผู้วิจัยดำเนินการสอบถามสัมภาษณ์เองอีก 100 ชุด เพื่อให้ครบจำนวนทั้งสิ้นรวม 472 ชุด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมจากการศึกษา ค้นคว้างานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาปรับปรุง

ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะงานวิจัย ซึ่งแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพในโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เพศ สถานภาพสมรส อายุ การศึกษา ระดับเงินเดือน อายุราชการ อาชีพอื่น และความพึงพอใจในบำเหน็จ บำนาญ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการทำงานซึ่งแบ่งออกเป็น 10 เรื่อง และมีคำถามเรื่องละ 5 ข้อ คือ

1. ความสำเร็จในการทำงาน
2. การได้รับการยกย่องนับถือ
3. ลักษณะงาน
4. ความรับผิดชอบในการทำงาน
5. ความก้าวหน้าในการทำงาน
6. การปกครองบังคับบัญชา
7. สภาพการทำงาน
8. ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน
9. ความมั่นคงในงาน
10. นโยบายของหน่วยงาน

ส่วนที่ 3 แบบวัดความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต 3 ด้าน คือด้านประโยชน์ของโครงการ ด้านนโยบายโครงการ และด้านการปฏิบัติโครงการ ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเฉพาะข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกี่ยวกับผลกระทบด้านต่างๆ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 26 ข้อ

โดยในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นคำถามวัด แบบ Likert Scale ซึ่งมีคำตอบ 5 ระดับการให้คะแนนคือ หากเป็นคำตอบเชิงบวกให้คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นคำตอบเชิงลบ คะแนนจะเป็นทางตรงกันข้าม คือ 1 2 3 4 5

3.4 การทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือได้ของแบบวัด

ความเที่ยงตรงเป็นคุณสมบัติหนึ่ง ของเครื่องมือวัดที่แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือนั้น ๆ สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการศึกษาได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนเพียงใดมีวิธีทดสอบในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity Coefficient) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์และทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษา

2 การหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability Coefficient) โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว ไปทำการทดสอบกับข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนปริมาณพลของกรุงเทพมหานครได้แก่ นครปฐม นนทบุรี สมุทรปราการ และอยุธยา จำนวน 60 ชุด โดยแบ่งเป็นผู้เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต 20 คน และผู้มีสิทธิเข้าร่วมแต่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการ 40 คน แล้วนำผลที่ได้มาหาความน่าเชื่อถือจากโปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ ความน่าเชื่อถือรวม $\alpha = .8584$ ซึ่งถือว่าแบบสอบถามครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือสูง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยอธิบายในรูปสถิติร้อยละ และค่าเฉลี่ย \bar{x}
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด โดยอธิบายในรูปสถิติ ค่าเฉลี่ย \bar{x} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการของข้าราชการครู โดยใช้สถิติการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)
4. วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงชีวิตภายหลังการเข้าร่วมโครงการของข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ โดยใช้สถิติร้อยละ และการพรรณนา